

Serum levels of ferritin, iron and total iron binding capacity in patients with recurrent aphthous stomatitis

K Borhan Mojabi*

MY Mirzadeh**

M Esfahani***

** Assistant professor of Oral Medicine , Department of Oral Medicine, Dental School, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

** Dentist

*** Resident, Department of Oral Medicine, Dental School, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

*Abstract

Background: Recurrent aphthous stomatitis is the most common oral disease yet despite its high prevalence, the etiological factor (s) of this ulcer is not fully understood.

Objective: The aim of this study was to determine the serum levels of ferritin, iron, and TIBC in patients with RAS.

Methods: This case-control study was performed on 40 patients with RAS and 40 healthy people (control group). They were screened through laboratory tests for the indices mentioned above. The data was analyzed by SPSS, chi-square and t-tests.

Findings: Of 40 patients, 25.6% were found with ferritin deficiency compared to 7.5% of control group ($p < 0.05$) however, no significant difference for other indices were observed.

Conclusion: Low ferritin level in patients with RAS is suggesting a relation between RAS and ferritin deficiency.

Keywords: Recurrent Aphthous Stomatitis, Ferritin, Serum Iron, T.I.B.C

Corresponding Address: Part of Oral Medicine, Dental school, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Bahonar Blvd., Qazvin, Iran

Email: kamojabi@yahoo.com

Tel: +98 281 3353061-3

Received: 2009/04/16

Accepted: 2009/08/19

بررسی میزان فریتین، آهن سرم و ظرفیت اشباع حمل آهن در بیماران مبتلا به زخم‌های آفتی عود کننده دهان

دکتر کتایون برهان مجابی* دکتر میرزادان میرزاده** دکتر مهسا اصفهانی***

*استادیار گروه بیماری‌های دهان دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** دانش آموخته رشته دکترای دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

*** دستیار تخصصی بیماری‌های دهان دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

Email: kamojabi@yahoo.com

آدرس مکاتبه: قزوین، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده دندان پزشکی، بخش بیماری‌های دهان، تلفن ۳-۳۳۵۳۰۶۱

تاریخ دریافت: ۸۸/۱/۲۷ تاریخ پذیرش: ۸۸/۵/۲۸

*چکیده

زمینه: ضایعه‌های آفتی عودکننده، شایع‌ترین ضایعه مخاط دهان انسان به شمار می‌رود که هنوز علت خاصی برای آنها مشخص نشده است. **هدف:** مطالعه به منظور تعیین میزان فریتین، آهن سرم و ظرفیت اشباع حمل آهن در بیماران مبتلا به زخم‌های آفتی عود کننده دهان انجام شد. **مواد و روش‌ها:** در این مطالعه مورد-شاهدی که در سال ۱۳۸۳ در شهر قزوین انجام شد، ۴۰ بیمار مبتلا به آفت دهانی و ۴۰ فرد سالم (گروه شاهد) انتخاب شدند. آزمایش‌های خون شامل فریتین، ظرفیت اشباع حمل آهن و آهن سرم برای آنها انجام شد. داده‌ها با آزمون‌های آماری مجذور کای و تی تحلیل شدند.

یافته‌ها: از مجموع ۳۹ بیمار دچار آفت دهانی و ۴۰ فرد سالم به ترتیب ۲۵/۶٪ و ۷/۵٪ دچار کمبود فریتین شناخته شدند که این اختلاف از نظر آماری معنی‌داری بود ($p=0/037$). در مورد سایر شاخص‌ها، تفاوت معنی‌دار آماری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به پایین بودن میزان فریتین در بیماران مبتلا به آفت دهانی نسبت به افراد سالم می‌توان ارتباط این شاخص را با ضایعه‌های آفتی دهان را مطرح نمود.

کلیدواژه‌ها: ضایعه‌های آفتی عود کننده، فریتین، آهن سرم، ظرفیت اشباع حمل آهن

*مقدمه

میکروبی و غیره به عنوان علل احتمالی ضایعه‌های آفتی اشاره نمود.^(۴)

در مورد کمبودهای خونی مطرح شده در علت آفت مباحث متفاوتی ذکر شده است. شیپ و همکاران در بررسی خود بیان نمودند که کمبود فریتین، آهن، اسید فولیک و ویتامین B_{۱۲} در این بیماران از بقیه شایع‌تر است و درمان‌های جای‌گزین در بیماران آفتی دچار کمبودهای مذکور باعث بهبودی ۷۵ درصد از بیماران شده است.^(۴،۳)

بورگان و همکاران در مطالعه خود مقادیر فریتین، فولات و ویتامین B_{۱۲} سرم را در بیماران آفتی بررسی کرده و به این نتیجه رسیدند که این بیماران نقایص خونی بیش‌تری (به خصوص کمبود ویتامین B_{۱۲}) نسبت به گروه شاهد دارند.^(۵)

ضایعه‌های آفتی عودکننده، زخم‌های دردناک گرد یا بیضی شکل و به رنگ سفید تا زرد با هاله التهابی قرمز رنگ هستند که به صورت منفرد یا متعدد در نواحی مختلف دهان به ویژه مخاط غیرچسبنده (غیر کراتینیزه) شامل مخاط لب، گونه، وستیبول، کف دهان، سطح شکمی زبان و کام نرم ظاهر می‌شوند. این ضایعه‌ها بر اساس ویژگی‌های بالینی خود به سه شکل آفت مینور، آفت ماژور و آفت هرپتیک تقسیم می‌شوند.^(۲،۱)

شیوع این ضایعه‌های آفتی با توجه به جمعیت مورد بررسی از ۵ تا ۵۰ درصد متغیر است.^(۳) زخم آفتی عودکننده شایع‌ترین بیماری مخاط دهان انسان به شمار می‌رود که علی‌رغم شیوع بالا، علت خاصی برای آن مشخص نشده است. البته می‌توان به مواردی از قبیل ژنتیک، عوامل ایمنی‌شناسی، کمبود خون، عوامل